

13. Wspólna Deklaracja ministrów spraw zagranicznych Polski, Francji i Niemiec, Warszawa, 12 listopada 1993 r.

1. My, ministrowie spraw zagranicznych Polski, Francji i Niemiec, zebrani w Warszawie, kontynuujemy tradycję trójstronnych spotkań z Weimaru z 1991 roku i z Bergerac z 1992 roku. Nasze trzy państwa podkreślają tym samym wolę pogłębiania współpracy i podkreślają, że ich wspólnym celem jest budowanie zjednoczonej, demokratycznej i wolnej Europy, w której najwyższym dobrem jest godność człowieka.

Symboliczne znaczenie miało spotkanie trzech prezydentów we wrześniu 1993 roku w Gdańsku.

2. Rozmowy dotyczyły przede wszystkim dwóch podstawowych tematów:

- umocnienia i rozwoju Unii Europejskiej oraz dalszego zbliżenia między Unią a krajami stowarzyszonymi;
- stabilności i bezpieczeństwa w Europie.

Ponadto omówiliśmy kilka konkretnych projektów współpracy trójstronnej.

3. Wejście w życie Traktatu z Maastricht w dniu 1 listopada 1993 roku zamknęło ważny etap w procesie ustanawiania Unii Europejskiej.

Potwierdzamy powołanie Polski i pozostałych państw stowarzyszonych Europy Środkowej i Wschodniej do członkostwa w Unii Europejskiej, z chwilą spełnienia niezbędnych po temu warunków. Francja i Niemcy – pomnie faktu, że współpraca z państwami stowarzyszonymi ma na celu osiągnięcie przez nie członkostwa – udzielą Polsce zdecydowanego poparcia w tym procesie. Francja

i Niemcy wyrażają zadowolenie z faktu, iż Układ Europejski o Stowarzyszeniu Polski z Unią Europejską wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1994 r.

Takiemu zbliżeniu służy także intensyfikacja dialogu politycznego, prowadzonego między Unią a stowarzyszonymi krajami Europy Środkowej.

Pragniemy podejmować działania na rzecz umocnienia więzów ekonomicznych i politycznych, które już dziś łączą Polskę z Unią Europejską, przyczyniając się do dostosowania przepisów prawa, polityki gospodarczej, energetycznej, w dziedzinie transportu, ochrony środowiska, kultury i edukacji. Dotyczy to także współpracy między regionami przygranicznymi. Francja i Niemcy podzieliła się z Polską swoimi doświadczeniami w tej dziedzinie.

4. Trwały i stabilny pokój w Europie jest możliwy tylko pod warunkiem, iż przestrzegane będą prawa człowieka, a spory i konflikty narodowościowe oraz etniczne zostaną przezwyciężone. Także szybki postęp reform politycznych i ekonomicznych w Europie Środkowej i Wschodniej przyczyni się do zapewnienia stabilności. Pragniemy, aby zdecydowanie, z jakim Polska realizuje swoją politykę reform, stanowiło przykład dla innych krajów.

4.1. Francja i Niemcy popierają wyrażoną przez Polskę i inne państwa Europy Środkowej wolę ściślejszego stowarzyszenia z europejskimi i atlantyckimi strukturami bezpieczeństwa, co uważamy za naturalne dopełnienie coraz bliższej współpracy tych państw z Unią Europejską w perspektywie ich przyszłego członkostwa w Unii.

4.2. W związku z nową sytuacją wynikającą z ratyfikacji Traktatu o Unii Europejskiej pragniemy uchwalenia przez UE statusu stowarzyszenia, który powinien być otwarty dla tych partnerów konwulsji, którzy już zawarli Układ o Stowarzyszeniu z Unią Europejską i dla tych, którzy, we właściwym czasie, uczynią to w przyszłości. Ów status stowarzyszenia powinien umożliwić im szeroki udział w działaniach UE.

Francja i Niemcy podejmą działania, by taki status, korzystny dla Polski, został zaproponowany podczas spotkania ministrów w dniu 22 listopada w Luksemburgu.

4.3. Popieramy wysiłki Unii Europejskiej zmierzające do uściślenia inicjatywy paktu na rzecz stabilności w Europie i uważamy, że ten projekt może przyczynić się do wzmocnienia ogólnego bezpieczeństwa na naszym kontynencie. Polska gotowa jest do aktywnego uczestnictwa w konferencji na rzecz stabilności, dzieląc się z państwami-uczestnikami konferencji swoimi doświadczeniami dotyczącymi układów zawartych ze swoimi sąsiadami.

4.4. Zdecydowani jesteśmy wspierać w ramach KBWE współpracę zmierzającą do umocnienia bezpieczeństwa. Opowiadamy się za szeroką koncepcją bezpieczeństwa, łączącą utrzymanie pokoju z poszanowaniem praw człowieka i podstawowych wolności. Połączymy nasze wysiłki, aby uczynić z KBWE skuteczniejszy instrument dyplomacji prewencyjnej i pokojowego rozstrzygania konfliktów.

4.5. Rozmawialiśmy o przyszłym spotkaniu na szczycie głów państw i szefów rządów państw członkowskich NATO i podkreśliłiśmy znaczenie Sojuszu Północnoatlantyckiego jako więzi między bezpieczeństwem Europy i Ameryki Północnej. Uważamy, że jedno z najważniejszych zadań Sojuszu Północnoatlantyckiego polega na wnoszeniu wkładu do stabilności i bezpieczeństwa całej Europy. Wielkie znaczenie miałby sygnał ze strony Sojuszu, wskazujący na zaakceptowanie zasady jego rozszerzenia.

Będziemy dbać o to, aby spodziewana ewolucja struktur bezpieczeństwa europejskiego przyniosła korzyści wszystkim państwom europejskim i aby nie była skierowana przeciwko komukolwiek. Dążenie Polski do pogłębienia więzi z Sojuszem Północnoatlantyckim jest zgodne z tym założeniem.

Opowiadamy się za rozwojem współdziałania w ramach Rady Współpracy Północnoatlantyckiej. Za ważne uznajemy wspólne przedsięwzięcia na rzecz pogłębienia współpracy w dziedzinie utrzymania pokoju. Jesteśmy gotowi poprzeć w tym duchu projekty dotyczące wspólnych szkoleń i ćwiczeń.

4.6. Popieramy intensyfikację kontaktów wojskowych i współpracy między siłami zbrojnymi naszych państw. Ministrowie Francji i Niemiec odnotowali z uwagą pragnienie Polski ustanowienia kontaktów między Wojskiem Polskim i Eurokorpusem.

5. Omówiliśmy również konkretne przedsięwzięcia w ramach współpracy trójstronnej, w tym w szczególności:

- kontynuację trójstronnych spotkań ministrów spraw zagranicznych i ich przygotowywanie przez wysokich urzędników;
- przeprowadzanie regularnych konsultacji między Ministerstwami Spraw Zagranicznych;
- kontynuację kontaktów międzyparlamentarnych, biorąc za wzór spotkanie komisji spraw zagranicznych parlamentów naszych krajów w listopadzie 1992 r. w Bonn;

- lokalizację Instytutu Francuskiego, Instytutu Goethego i polskiej instytucji we wspólnym budynku w Warszawie w celu ustanowienia ścisłej współpracy i podjęcia wspólnych działań w dziedzinie kultury;

- ścisłe współdziałanie Polsko-Niemieckiej Organizacji Współpracy Młodzieży z Francusko-Niemieckim Biurem Młodzieży w celu organizowania trójstronnych spotkań młodzieży.

Chcemy zachęcić polskie, francuskie i niemieckie regiony, miasta i wyższe uczelnie, a także szkoły oraz instytucje kultury do podążenia za naszym przykładem.

6. Na zaproszenie Pana Klausa Kinkela, federalnego ministra spraw zagranicznych, następne nasze spotkanie odbędzie się w Republice Federalnej Niemiec w 1994 roku.

Źródło: „Zbiór Dokumentów”, Warszawa 1993, nr 4.